"ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНЫҢ
БІЛІМ
БАСҚАРМАСЫ"
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
"УПРАВЛЕНИЕ
ОБРАЗОВАНИЯ
ГОРОДА ШЫМКЕНТ"

[illegible]

[illegible]

"ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНЫҢ
БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ"
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ
Кіріс/Шығыс № 10-07-02/5053
[illegible] . 09 2023

**Білім беру ұйымдарының
бірінші басшыларына**

Кәмелетке толмағандар арасында деструктивті діни ағымдар идеологиясының таралуының алдын алу және оған жол бермеу жөніндегі 2020-2023 жылдарға арналған ведомствоаралық жол картасын орындалуы бойынша төменде көрсетілген тармақтардың орындалуын 2023 жылғы 26 қыркүйекке дейін alma.igibayeva@mail.ru электрондық поштасына жолдауыңызды сұраймыз.

- Діни экстремизм мен терроризм идеологиясының ықпалына ықтимал кәмелетке толмағандарды өз құрдастарымен қарым-қатынас жасау үшін әр түрлі жасөспірімдер бірлестіктерімен *(оқушылардың өзін-өзі басқару ұйымы, спорттық үйірмелер, дебат клубтарына, сондай-ақ балалардың мүдделері бойынша әр түрлі үйірмелермен)* қамту.
- Балалардың толеранттылық және бейбітшілік сүйгіштік сезімдерін алдын алуға және тәрбиелеуге бағытталған білім беру ұйымдарында ай сайын іс-шаралар өткізу.
- Оқу-тәрбие үдерісіне «Діни экстремизм – балаларға қауіп» ақпараттық сағатын енгізу.
- Деструктивті діни ағымдардың зияндылығы «Дін-Экстремизм. Құқық бұзушылық. Жауапкершілік», «Діни экстремизм – жастардың адасуы» туралы тақырыптарда сынып сағаттарын, ата-аналар жиналысын өткізу.
- Білім беру ұйымдарында *(оның ішінде қоғам қайраткерлері, танымал тұлғалардың қатысуымен терроризм идеологиясын қабылдамауға және рухани-адамгершілік құндылықтарды дарытуға бағытталған іс-шараларын)* ұйымдастыру.
- БАҚ-та этносаралық келісім, зайырлы өмір салты құндылықтарын және діни экстремизм идеологиясына жол берілмейтіндігін насихаттау.
- Интернет желісінде, оның ішінде әлеуметтік желілерде кәмелетке толмаған адамдар арасында діни экстремизмнің алдын алу жөніндегі арнайы айдарлар ұйымдастыру.

«ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ «№136 ЖАЛПЫ ОРТА БІЛІМ БЕРЕТІН МЕКТЕБІ» ШАРУАШЫЛЫҚ ЖҮРГІЗУ ҚҰҚЫҒЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК КОММУНАЛДЫҚ КӘСІПОРНЫ	ГОСУДАРСТВЕННОЕ КОММУНАЛЬНОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ НА ПРАВЕ ХОЗЯЙСТВЕННОГО ВЕДЕНИЯ «ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СРЕДНЯЯ ШКОЛА №136» УПРАВЛЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ ГОРОДА ШЫМКЕНТ
160000 Шымкент қ .Абай ауданы Самал-3 ш.а., 2083А ғим	**160000 г.Шымкент Абайский район Самал-3., 2083 здан**

БҰЙРЫҚ 103 2023 жылғы 01. қыркүйек Шымкент қаласы	**ПРИКАЗ №** 103 01. 09 2023 год город Шымкент

«Діни экстремизм және терроризмнің алдын алу туралы»

2023-2024 оқу жылында діни экстремизм және терроризмнің алдын алу шараларын өткізу мақсатында

БҰЙЫРАМЫН:

1.«Діни экстремизм және терроризмнің алдын алу» тақырында атқарылатын жұмыстардың іс шара жоспарын түзу ДБЖЖО А.Қалабиеваға жүктелсін .

2.«Діни экстремизм және терроризмнің алдын алу»тақырыбында 1-11 сыныптарда ашық тәрбие сағаттарын өткізу сынып жетекшілерге жүктелсін .

3.Діни тақырыпта теолог мамандарды қатыстырып ата -аналар жиналысын өткізу ДТЖЖО Б.Ибрагимоқа жүктелсін .

4.«Діни экстремизм және терроризмнің алдын алу» тақырыбында дін мамандармен дөңгелек үстел өткізу ДТЖЖО П.Садыбековаға жүктелсін .

5.Сабақ уақытысында мешіттер мен діни оқу орындарында жүрген оқушыларды анықтау ДТЖЖО П.Садыбековаға жүктелсін

6 .Осы бұйрықтың орындалуын қадағалауды өзіме қалдырамын

Мектеп директоры **Л.Н. Мырзақасымова**

Бекітемін
Мектеп директоры
__________ Л.Н.Мырзакасымова

«№136 жалпы орта білім беретін мектепте» 2023-2024 оқу жылына арналған «Діни экстремизм және терроризмнің алдын алу» тақырыбындағы іс- шаралар жоспары

№	Іс -шара	сыныбы	Мерзімі	Жауапты
1	Ата-аналар мен оқушылар арасында діни экстремизмді алдын алуға арналған баяндамалар мен сыныптан тыс жұмыс жоспарын құру		Қыркүйек	ДТЖЖО ДОЖЖО Б.Ибрагимов А.Қалабиева
2	Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 11қазандағы «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы»заңын оқушыларға кеңінен түсіндіру және Қазақстан Республикасының заңнамаларына шолу жасау	1-11 - сыныптар	Қыркүйек	ДТЖЖО Дінтану пәні мұғалімі
3	Білім беру ұйымдарында терроризм актісі жасалған кезіде терроризмге қарсы жүріс-тұрысты және іс -қимылды қалыптастыру «Діни экстремизм мен терроризм» баяндама	Жалпы ұжымы	Қыркүйек	ДТЖЖО Дінтану пәні мұғалімі
4	«Өз дініңді білесің бе?» пікіралысу	1-11 -сыныптар	Қыркүйек	ДТЖЖО Дінтану пәні мұғалімі
5	«Дін және қылмыс» дөңгелек үстел	8-11 сыныптар	Қазан	ДТЖЖО Дінтану пәні мұғалімі Мектеп инспекторы
6	ҚР ІІМ нің «Терроризм актінің қауіпі жағдайы туындаған немесе террористік акті жасалған жағдайдағы әрекеттер туралы» жадынамасымен таныстыру «Дін және қылмыс» баяндама	Жалпы ұжым	қараша	ДТЖЖО ДОЖЖО Б.Ибрагимов А.Қалабиева
7	«Ислам діні туралы түсінік» сыныптан тыс шара	1-4 сыныптар	Қараша	ДТЖЖО Дінтану пәні мұғалімі
8	«Дініміздің негізгі заңдылықтары» тәрбие сағаты	5-9 сыныптар	Желтоқсан	ДТЖЖО Дінтану пәні мұғалімі
9	«Имандылық -инабаттылық» сыныптан тыс шара	8-11 сыныптар	Қаңтар	ДТЖЖО Дінтану пәні мұғалімі
10	«Терроризм және экстремизм оның зардаптары» баяндама.	Жалпы ұжым	Қаңтар	Дінтану пәні мұғалімі

11	«Діни экстремизм және фундаментализм» конференция сабақ	10-11 сыныптар	Ақпан	ДТЖЖО Дінтану пәні мұғалімі
12	«Уаһабизм Қазақстан үшін қауіпті ме?»ашық тәрбие сағаты	10- сыныптар	Наурыз	ДТЖЖО Дінтану пәні мұғалімі
13	«Имандылық дегеніміз не?» дәріс	5-9 сыныптар	Сәуір	ДТЖЖО Дінтану пәні мұғалімі
14	«Ислам дініндегі қазақ халқының салт- дәстүрі мен мәдениеті» тақырыбында ашық сабақтар ұйымдастыру	5-11 сыныптар	Сәуір	ДТЖЖО Дінтану пәні мұғалімі
15	«Дін және заң» пікірталас	9-11 сыныптар	Мамыр	ДТЖЖО Дінтану пәні мұғалімі
16	Оқушылардың оқу демалысы уақытында мәдени тарихи құндылығы (маңызы) бар жерлерге баруларын ұйымдастыру	1-11 -сыныптар	Мамыр	Сынып жетекшілер

Терроризм актісінің қауіпі туынадаған немесе терроризм актісі жасалған жағдайдағы әрекеттер туралы

ЖАДЫНАМА

ЖЕДЕЛ ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ТЕЛЕФОН НОМЕРЛЕРІ

112 **102** **110** **103**

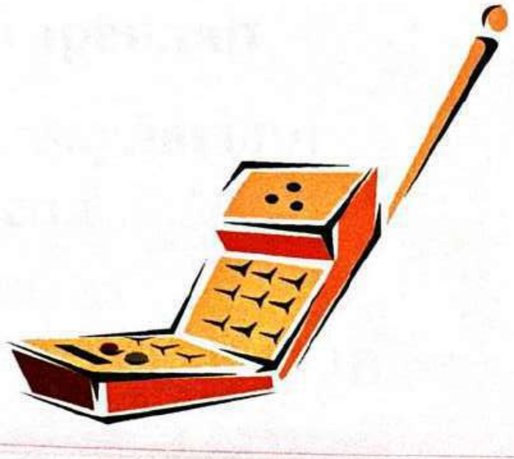

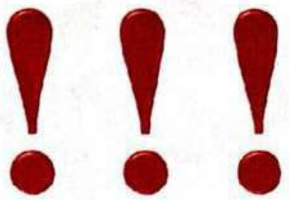

ЖАРЫЛҒЫШ ҚҰРЫЛҒЫЛАРДЫҢ БЕЛГІЛЕРІ

- Антенна
- Сағат тетігінің дыбысы
- Сыртқа шығып тұрған әртүрлі сымдар
- Батареялар
- Оқшаулағыш Таспа

- Иесі жоқ заттар

ЖАРЫЛҒЫШ ҚҰРЫЛҒЫЛАР ОРНАТЫЛУЫ МҮМКІН ОРЫНДАР

Қоғамдық орындар – базарлар, қоғамдық көлік аялдамалары, дүкендер, сауда және ойын-сауық орталықтары, алаңдар, саябақтар, көлік құралдары.

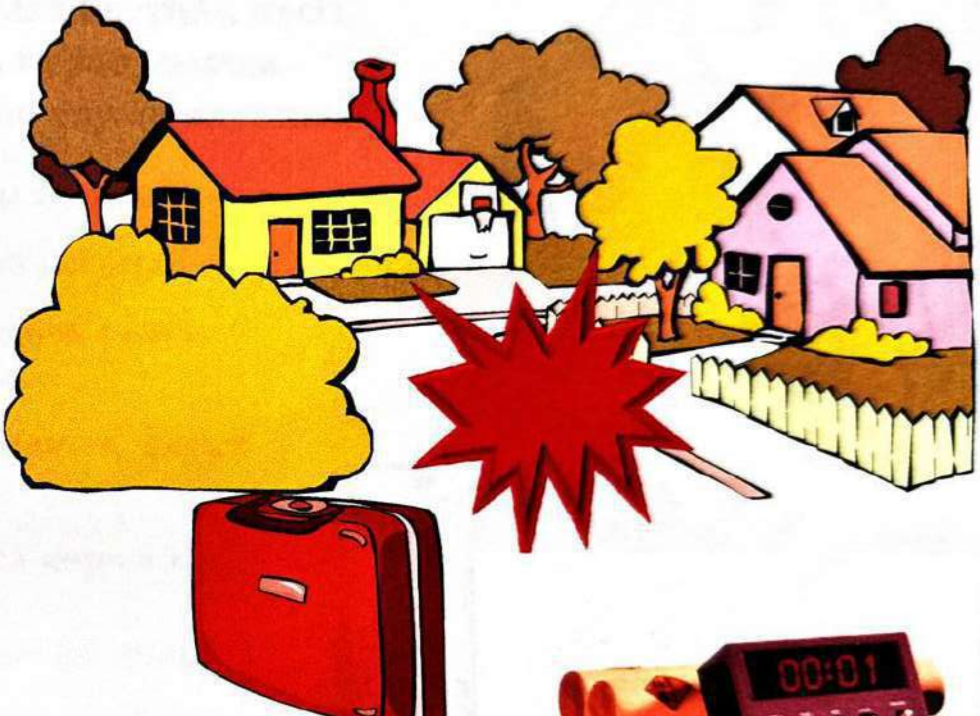

Қандай да болса оқиға орын алған жағдайда дүрбелеңге бой алдырмаңыз!

ЕГЕР

сіз көлікте, көшеде, аялдамада, пәтерде, басқа қоғамдық орында белгісіз, иесіз, сезікті зат, қорап немесе сөмке, портфель тауып алсаңыз:

- оған тиіспеңіз, ұстамаңыз, ашпаңыз
- қасына жақындамаңыз, жылжытпаңыз
- оның жанында ұялы телефон, рация қолданбаңыз, от жақпаңыз
- сезікті затқа сұйықты құймаңыз, ұнтақ төкпеңіз
- сізікті затты мүмкін болса қоршаңыз
- зат табылған уақытты еске сақтаңыз
- полицияға «102» телефонына хабарлаңыз
- Балалар! - қасыңыздағы жасы үлкен адамға (ата-анаңа, мұғалімге, полиция қызметкеріне) хабарлаңыз

гер де сіз күдік тудыратын зат тауып алсаңы

ол фактіні назардан тыс қалдырмаңыз

1.Қоғамдық көлікте:

- заттың (сөмкенің және т.б.) кімдікі екенін немесе кім қалдырып кетуі мүмкін екенін қасыңыздағы адамдардан сұраңыз;
- егер иесі анықталмаса, табылған зат туралы дереу жүргізушіге немесе кондукторға хабарлаңыз.

2. Үйіңіздің кіре берісінде:

- көршілерден сұраңыз, мүмкін ол зат соларға тиесілі шығ
- егер иесі анықталмаса, табылған зат туралы дереу құқық қорғау органдарына хабарлаңыз (тел. 102, 112)

Көшеде, саябақта және т. б.:

налаңызға қараңыз, егер мүмкіндік болса, заттың иесін анықтауға ысыңыз. Егер ол анықталмаса, құқық қорғау органдарына шұғыл рлаңыз (тел.102, 112);

ты бөгде адамдардан оқшаулауға немесе алыс арадан затқа бөтендерді рмеуге тырысыңыз. Құқық қорғау органдарының қызметкерлері келген а зат табылған уақыт туралы ақпарат беріңіз.

Мекемелерде, ұйымдарда:

ып алған зат туралы объект күзетшісіне немесе әкімшілігіне дереу рлаңыз.

лған затпен немесе күдік тудыратын заттармен жеке **іс-қимыл жаса** **ыспаңыз,** олар жарылғыш құрылғылар болуы мүмкін, бұл жарылыс еген құрбандыққа, қирауға әкелуі мүмкін.

Үзілді-кесілді тыйым салынады

- табылған затты ұстауға, ашуға және орнынан қозғауға, бір жерден екінші жерге апаруға, қолға алуға;
- табылған затты қалтаға, портфельге, сөмкеге салуға және т.б.
- жерге көмуге немесе оларды су қоймаларына тастауға;
- заттардан шығып тұрған сым темірлерді немесе сымдарды үз тастауға немесе тартуға, оларды залалсыздандыруға тырысуға;
- табылған заңсыз затты пайдалануға;
- оған жақын аралықта радио- және электрлі - аппараттарын, ялы телефондарды пайдалануға;

Жарылғыш құрылғылардың іске қосылуы нәтижесінде жарылыс аймағында немесе ғимараттың қираған үйінділерінің арасында қалған тұрғындарға арналған жаднама

Егер сіз жарылу аймағында қалсаңыз, естен танбай, қимылдай алатын халде болсаңыз, ең бірінші кезекте түтін мен жалын жоқ жерге қарай жүруге, еңбектеуге тиіссіз.Егер сіз жарылыс кезінде зардап шекпесеңіз, ал қасыңызда зардап шеккен адамдар болса, олардың жан-күйлерін бағалаңыз: тамыры соға ма, адам есін жоғалтқан жоқ па? Ешқашан оның есін мүсәтір арқылы жиғызуға тырыспаңыз. Естен тану – бұл организмнің сыртқы әсерден қорғануы. Егер зардап шеккен адамның сынған жерлері болмаса оның сүйектерін мұқият басып көріңіз), оны қырынан жатқызыңыз

- Ол шалқасынан жатса, құсыққа шашалып, етпетінен жатса тұншығып қалуы мүмкін. Кү тамырдан қан кеткен (алқызыл қан шапшып жатса) кезде жарақатты неғұрлым тез, тым болмағанда саусақпен басып, содан соң жара жоғары жағынан жіппен, белбеумен, баумен, белдікпен таңу керек.

Егер сіз ғимараттың қираған үйінділері арасында қалсаңыз

Саябырлауға тырысыңыз. Терең және бірқалыпты тыныс алыңыз. Өзіңізді құтқаратынына иландырыңыз. Дауыстап және заттарды соққылау арқылы адамдардың назарын аударыңыз. Егер сіз ғимараттың қираған үйінділерінің түбінде қалсаңыз, сізді жаңғырық дыбыс анықтағыш арқылы тауып алу үшін к келген металл затты (сақина, кілт және т.б.) оңды-солды қозғап, дыбыс шығарыңыз.Егер бекітулі кеңістікте болсаңыз, оттықты тұтандырмаңыз. Отте сақтаңыз.

Қабырғалардың қайта опырылып құлауын болдырмауға тырысып, абайлап жылжыңыз, сырттан соққан ауаның қозғалысы бойынша бағдар ұстаңыз. Егер мүмкіндігіңіз болса, қолға ұстауға келетін заттардың (тақтайлар, кірпіштер ж.б.) көмегімен төбені бекітіңіз, содан соң көмек күтіңіз. Қатты шөл қысқан кішкентай тасты аузыңызға салып, сорыңыз, мұрныңызбен тыныс алыңыз.

Адамдар көп жиналатын орындағы жүріп-тұру мінез-құлқы

- жиын топтан аулақ жүріңіз
- жалғыз жүруге тырысыңыз
- іліні немесе тұншығып қалмау үшін мойындағы галстукті *(шарфты, орамалды және т.б.)* шешіңіз
- керегі жоқ заттарды тастаңыз
- шынтақтарыңызды бүгіп, қолдарыңызды денеге қысып ұстаңыз
- киіміңіздің барлық түймелерін салыңыз
- жиын топқа қарсы жүрмеңіз
- құлап қалсаңыз тез арада тұруға тырысыңыз

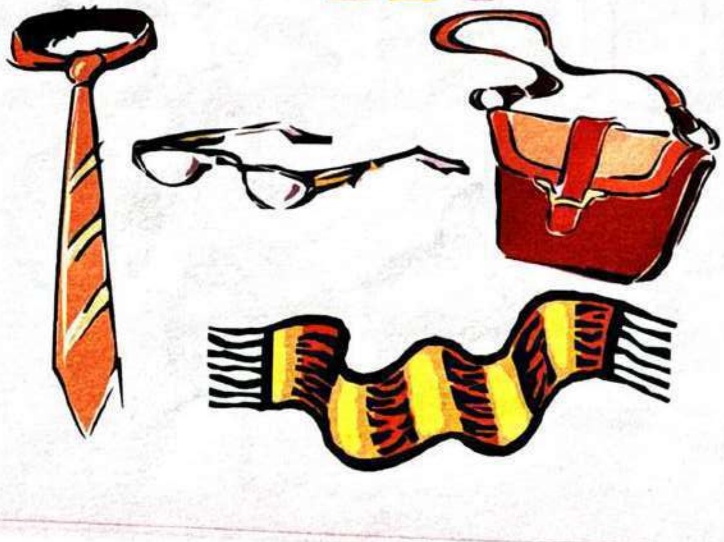

№ 136 жалпы орта білім беретін мектебінде «Дініміздің негізгі заңдылықтары »сыныптан тыс іс-шара хаттамасы
2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібіндегі мәселелер:

1.«**Дініміздің негізгі заңдылықтары**»сыныптан тыс іс-шара

Өткізілген күні: 14.12.23. ж

Қатысқандар: 5-9 сынып оқушылары және сынып жетекшілері

Қатысқандар:

Мектеп директоры Л.Н.Мырзакасымова

Директордың тәрбие жөніндегі орынбасары : Ибрагимов. Б. А.

Директордың оқу жөніндегі орынбасары: Есмурзаева.М.Ж

Тыңдалды:

Мектеп директоры Л.Н.Мырзакасымова өз сөзінде

Әрбір адам діни экстремизм мен терроризмнен хақ дінімізді дұрыс ажырата білгендері абзал. Ол үшін барша адам діни тұрғыдан сауаттарын ашқандары дұрыс. Сол кезде ғана, адасушылықтан бойымызды аулақ ұстап, Ислам дініміздің хақ екендігіне көзімізді анық жеткіземіз..

Қазақтың ұлы ақыны Абай – рухани сауатын жоғары деңгейге жеткізген тұлға. Абай сөзінің қара сөздерінде негізінен ақиқат турасында өзінің біліп түйгендерін халыққа жеткізуге асыққан. «Құранның іші толған игілік іс» деп ақын Ислам дінінің құндылықтарына, ондағы терең тәрбиеге бас иген. Әрі мұның қазаққа қажеттілігін жақсы түсінген.

Директордың тәрбие жөніндегі орынбасары.Б. А.Ибрагимов. өз сөзінде

Ислам дін – ол тазалық, тәртіп, адамгершілік бастауы, имандылықтың белгісі. Адам баласын асып-таспауға, ғылым мен білімге және ынтымақта болуға шақырады.

Хадиспен сүннет мұсылман қоғамының ірге тасын қалап, бұл өмірде бағыт-бағдар көрсетуде темір қазық рөлін атқарды. Халық хадистердің мазмұнын мақалға айналдырып дәріптеді. Айталық, «өтіріктен сақтан, себебі өтірік пен иман бір жерде болмайды» деген хадисті, «өтірікшіде иман жоқ» деген мақалға айналдырып, өскелең ұрпаққа өтіріктен бойын аулақұстауды үйреткен.

Директордың оқу жөніндегі орынбасары: Есмурзаева.М.Ж

Имандылық – адамдар қарым-қатынасындағы ішкі мәдениетті айғақтайтын этикалық қағидалардың бірі. Адамның меншік құқығын құрметтеу және оған қол сұқпау. Әр адам бір-бірінің құқығын құрметтей білуді үйренгендері жөн. Имандылық – әр адам ұлтына, нәсіліне, жынысына, дініне қарамастан иманды болып туады. Иманды бала дөрекілікке бармайды, ата-анасын ардақтайды, кісіге қиянат жасамайды. Имандылық бар жерде рухани тазалық бар, сенім бар

Қаулы:

«Имандылық туралы түсінік» сыныптан тыс іс-шара тыңдалып, танысты деп есептелінсін.

Жиналыс төрайымы: **Б. Ибрагимов**

Хатшы: **П. Садыбекова**

«№ 136 жалпы орта білім беретін мектебі» шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорны

Шымкент қаласы **ХАТТАМА**

Күні: 10.11.2023 ж

Қатысқандар: 200

1. Мектеп директоры Л.Н.Мырзакасымова
2. Д.Ж.Бозшабаева, М.Ж.Есмурзаева, А.Б.Ешенбаева,А.Т.Калабиева, А.Тасибекова оқу ісі жөніндегі орынбасарлары;
3. Б.А.Ибрагимов,П.И.Садыбекова - директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары;
4. Ж.Тоқсанбаева, Б.Кадиркулова – педагог-психологтер;

КҮН ТӘРТІБІ

1. Мектеп медиациясы жұмысымен, ережелерімен таныстыру
2. Мектеп медиациясы қызметінің жұмыс қағидаттарын түсіндіру

Алғашқы сөз кезегін директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Б.А.Ибрагимов алды. Ол өз сөзінде мектеп медиация қызметінің мақсаттары мен міндеттері төмендегідей екенін атап өтті:

2.1.1. білім беру үдерісіне қатысушылар арасында даулар мен жанжалдарды шешудің өркениетті формаларын тарату (қалпына келтіру медиациясы, келіссөздер және басқа да тәсілдер);

2.1.2. қалпына келтіру медиациясының қағидаттары мен технологиясы негізінде даулар мен даулы жағдайларды шешуде білім беру үдерісіне қатысушыларға көмек көрсету;

2.1.3. білім беру ұйымдарында қалпына келтіру медиациясының қағидаттары мен технологиясы негізінде кәмелетке толмағандардың жанжалдарына, ісәрекеттеріне, құқыққа қарсы мінез-құлқына және құқық бұзушылықтарына баламалы ден қоюды қамтамасыз ету.

2.2. Медиация қызметінің міндеттері:

2.2.1. оқу-тәрбие үдерісіне медиативтік құзыреттілікті интеграциялау; 2.2.2. ағарту іс-шараларын ұйымдастыру және білім беру үдерісіне қатысушыларды қалпына келтіру медиациясының миссиясы, қағидаттары мен технологиялары туралы хабардар ету.

Екінші сөз кезегі мектеп психологы Ж.Тоқсанбаева сөз алып, ол өз сөзінде медиация бұрынғы қазақ қоғамында болған билердің бітіміне ұқсайды. **Билер кеңесі** — дәстүрлі қазақ қоғамында өкілетті негізде қызмет атқарған ең жоғарғы кеңесші орган.Билер кеңесі жылдың бір мезгілінде, әдетте, ел жайлауға көшіп болған соң сол жағасындағы *"Ханабат"* (Күлтөбе) деген жердегі Тәуке хан (1680 — 1718) ордасына жиналып, қазақ халқының заң кодексі — "Жеті Жарғыны" қабылдаған. Рулық алауыздықты жойып, қазақ ұлтын біріктіру, мемлекеттік тәртіпті нығайту мұратын көздеген Тәуке хан ел ішінде беделді билерге сүйене билік жүргізді. Ұлттық тұтастыққа іріткі саларлық ірі жанжалдар — руаралық *"жер дауы, жесір дауы"* өршігенде, ел шетіне жау тиіп, соғыс қаупі төнген кезде, көрші елдермен байланыс жасап, түрлі қарым-қатынас орнатар шақта билер кеңесін шақырып, негізгі мәселелерді бұқара өкілдері — билермен ақылдаса отырып шешкен. Билер кеңесінің шешімдерін ешкім бұза алмаған, хан да, қара да оны орындауға міндетті болған. Тәуке хан қалыптастырған осы демократиялық-құқықтық қағиданы қазақ даласын билеген кейінгі хандар да қатаң ұстанған. Билер кеңесінің шешімдері хан беделінен жоғары қойылғанымен, орталықтандырылған билік пен басқару ісіне қайшы келмеген. Ханның ұсынуымен мемлекеттік маңызы

бар мәселелерді талқылаған кезде *"тура биде туған жоқ, туғанды биде иман жоқ"* деген моральдік принципке сүйенген. Қара бастың, ағайын-туыс пен аталастың ғана намысын қорғап, ру мүддесін ұлт мұратынан жоғары қоятын қылығы байқалған билер ел сенімінен, хан құрметінен айырылған. Ондай әділетсіздікпен, пайдакүнемдікпен аты шыққан адамдар билер кеңесіне шақырылмаған. Тәуке хан тұсында билер кеңесіне Ұлы жүзден үйсін Төле би Әлібекұлы, Орта жүзден арғын Қаз дауысты Қазыбек би, Кіші жүзден алшын Әйтеке би қатысқан. Сондай-ақ Едіге би, Тайкелтір би, Байдалы би, Шақшақ Жәнібек (би әрі батыр), Шеген би, Сасық би, Сәмеке би, т.б. көрнекті өкілдер болған

Хатшы М.Азимова

№ 136 жалпы орта білім беретін мектебінде «Дін және қылмыс» дөңгелек үстел қорытындысын талдау жиналысының хаттамасы 2023-2024 оқу жылы.

Күн тәртібінде:

1 . «Дін және қылмыс » дөңгелек үстел

Өткізілген күні: 13.10.23.ж
Сыныбы: 8-11 сынып оқушылары
Қатысқандар:
Директордыңтәрбие жөніндегі орынбасары.Ибрагимов. Б. А
НВП мұғалімі:Умбетов Қ.Қ
Мектеп инспекторы:

Сөз кезегі:

Директордың тәрбие жөніндегі орынбасары : Ибрагимов.Б. А.

Бүгінгі жаһандану ғасырында, ғаламдық құндылықтарға қауіп төніп отырған сындарлы уақытта жастар тәрбиесі өзектілігін жоғалтпайтын тақырып. Қазақстан мұсылмандары діни басқармасы жастар мәселесін әрдайым назарда ұстап, олардың толыққанды діни білім алуына, мешіт имамдарымен тұрақты қарым-қатынаста болуларына мүмкіндіктер жасап, тиісінше қолдау білдіріп келеді.

Бүгінгі таңда бейбітшілік заманда сарбаз, батыр дегеніміз-жаугершілік кезіндегідей қолына қару алып,жауға қарсы аттану емес. Заманымыз тыныш, бүгінгінің батыры ол – бейбіт заманның тыныштығын сақтау, елге қарсы емес, керісінше ел үмітін ақтау. Бүгінгінің батыры ол – білім алып, ол білімінің туған халқына қарсы емес, ел мүддесі үшін жұмсайтындар. Осы орайда, ағартушы Ы.Алтынсариннің Адамға алдымен тәрбие керек. Тәрбиесіз берілген білім адамзаттың хас жауы» - деген сөздері еске түседі.

НВП мұғалімі: Қ.Қ.Умбетовқа сөз кезегі беріледі.

Жиналған жастарға білім туралы, тәртіп, адамның бойындағы қасиеттер туралы сөз қозғап, әңгімеледі. Кездесу барысында НВП мұғалімі Қанат ағай , дін жайында, діннің қазіргі кездегі жағдайы туралы, діннің дұрыс ағымдары мен имандылық пен әдептілік туралы айтылды. Әңгіме барысында дәстүрлі қазақ қоғамында адамның имандылығына – мінез-құлық жүйесіндегі ерекшеліктеріне көп көңіл бөлінетіндігі, адамның жарық дүниеге келуі, өсуі, ержетуі, тіршілік етуі, қартаюы, ата мен баланың қарым-қатынасы, үлкендік пен кішілік, сыйластық, әдептілік пен арлылық, инабаттылық тәрізді маңызды мәселелер имандылықтың маңызды құрамдас бөлігі ретінде ешқашан да назардан тыс қалмағандығын, жастардың үлкендерге құрмет көрсетуі, үлкендердің кішілерге ізет білдіруі өмір сүру салтына айналғандығы, бойына адамгершілік асыл қасиеттерді жинап өскен

жасты *“көргенді”* деп, жүрегінен нұр, өңінен жылу кетпейтін, әрдайым жақсылық жолын ойлайтын, әр істе әділдік көрсететін адамдарды *“иманды”* деп атағанын атап көрсетті. Сонымен бірге бес парызды, тазалықты, иманның шарттары және де исламның шығу тегі мен мақсаты, мазмұны сөз болды.

Жиналыс төрайымы: **Б. Ибрагимов**

Хатшы: **П. Садыбекова.**

№ 136 жалпы орта білім беретін мектебінде «Діни экстремизмнің алдын –алу » мақсатында өткізілген іс-шара қорытындысын талдау жиналысының хаттамасы

2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібіндегі мәселелер:

1.ҚР 2011 жылғы 11 қазандағы «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» заңын оқушыларға кеңінен түсіндіру және ҚР заңнамаларына шолу жасату

Өткізілген күні: 15.09.23. ж

Бастауыш сынып мұғалімі: Бастыкова .Ж

Бастауыш сынып мұғалімі: Тасболат .А

Сыныбы:1-11 сынып оқушылары

Мақсаты:оқушыларға діни экстремизм туралы білім беру ,терс діни ағым дегеніміз не екендігін тренингтер арқылы жеткізу, діни сауаттылықты қалыптастыру.

Оқушыларға діни экстремизм жайында түсінік беру . Бүгінгі таңда түрлі конфессиялар өкілдерінің бейбіт қатар өмір сүруі және өзара тиімді қарымқатынас жасалуы үшін елімізде қолайлы жағдайлар жасалған. Сонымен қатар,Қазақстандағы конфессияаралық қатынастар басқа елдер үшін үлгі болып табылады .Алайда,кейбір дінге сенушілер агрессия мен діни радикализмнің қауіпті формаларына бой алдырып азаматтардың қауіпсіздігі мен мемлекеттік тұрақтылығына қауіп төндіруде .

Діни экстремизм – діни дұшпандылық пен жек көрушілікті қоздыру мақсатымен Мемлекеттің аумақтық бүтіндігін немесе егемендігін бұзуға және мемлекеттік құрылысты өзгерту мен билікті күшпен басып алуға бағытталған діни негізделген немесе діни камуф ляждалған қызмет. «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» ҚР заңы

- ҚР Конституциясы 1,5,12,14,19,20,22,23,34 баптары;
- «Діни сенім бостандығы және діни бірлестіктер туралы » ҚР заңдары;
- ҚР 02. 2005 жылғы экстримизмге қарсы іс –қимыл туралы заңы;
- 27 желтоқсан 1994 жылғы ҚР азаматтық кодексі ;
- Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеуді және филиалдар мен өкілеттіктерді есептік тіркеуі туралы ҚР1995 жылғы 17 сәуірдегі № 2198 заңы;
- ҚР «Терроризмге қарсы күрес туралы заңы »

13 шілде 1999 ж.

Қорытынды:Оқушыларға сынып сағаты жағымды әсер берді . Тренингтің пайдасы өте зор . Бұл тренинг оқушылардың алдағы уақытта діни экстремизмнен алшақ болуына өз әсерін тигізеді деген ойдамын

Жиналыс төрайымы: **Б. Ибрагимов**

Хатшы: **П. Садыбекова.**

№ 136 жалпы орта білім беретін мектебінде «Білім беру ұйымдарында терроризм актісі жасалған кезде терроризмге қарсы жүріс –тұрысты және іс –қимылды қалыптастыру» мақсатында өткізілген іс-шара қорыттындысын талдау жиналысының хаттамасы
2023-2024 оқу жылы.

Өткізілген орны: № 136 жалпы орта білім беретін мектеп АКТ залы
Өткізілген күні : 29. 09. 23. ж
Күн тәртібінде :

1. Мектепте «Білім беру ұйымдарында терроризм актісі жасалған кезде терроризмге қарсы жүріс –тұрысты және іс-қимылды қалыптастыру»
2. «Өз дініңді білесің бе?» пікіралмасу туралы.

Қатысқандар:
Директордың тәрбие жөніндегі орынбасары.Ибрагимов. Б. А

Бастауыш сынып мұғалімі: Бастыкова .Ж
Бастауыш сынып мұғалімі: Әжен .Г
Дін тану құқық және тарих пәні мұғалімі: **Жунисов.М.А**
Тарих пәнінің мұғалімі:Джунисов .М.А

1.Кіріспе

Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша мектеп директоры Л.Н.Мырзакасымова сөз алып, мектепте діни экстремизм идеяларының *таралуын болдырмау және алдын алу жұмыстары барысында бір қатар* ағымды жұмыстар жүргізуде, соның бірі бүгінгі болғалы отырған кездесуіміз. Террористік іс-әрекеттерді жүзеге асыратын адам немесе топтасқан қауым «террорист» деп аталады. Террорист жеке адам және қоғам тыныштығын бұзатын, мемлекет тәртібі мен қауіпсіздігіне қатер төндіретін немесе қатерге ұшырайтын іс шараларды, заңға қайшы жұмыстарды іске асыратын жеке және заңды тұлғалар болып табылады. Айналаңызда қараусыз қалған сөмке, қорап, түйіншек, чемодан, қапшықтарға әсіресе олардың ішінен шығып тұрған сымдар мен техникалық құрылғыларға, сондай-ақ, қоғамдық көліктерде күдікті, қылықты

- Күдікті заттарды сақтаудан немесе жолда тасымалдап көмектесуден бас тартыңыз;
- Құқық қорғау органдары қызметкерлері жеке бас құжаттарын тексергенде түсіністікпен қараңыз және оларға көмек көрсетіңіз;
- Қалыптасқан жағдай туралы жаңалықтарды қарап отырыңыз.

Екінші мәселе бойынша дінтану пәні мұғалімі Ж. Жұманиязова сөз алды. Терроризмнің мақсаты – мемлекеттердің, халықтардың рационалды түрде ойлауларына, бейбітшілік пен тыныштықта өмір сүрулеріне кедергі жасау. Сонымен бірге қоғамда дүрбелең тудырып, көшеде, жұмыс және дем алатын жерлерде, халықтың көп шоғырланған орталарында, сауда саттық орталықтарында оқу және мәдениет ошақтарында кез-келген уақытта бүлік шығарып, үрей тудыру. Терроризм актісі жасалуының нақты мүмкіндігі туралы расталған ақпарат болған кезде, - жеке басты куәландыратын құжатыңызды барлық жерде және үнемі өзіңізбен бірге алып жүріңіз;

Аса қажеттілік болмаса адам көп жиналатын жерлерге бармауға тырысыңыз;

Өзіңіз отырған ғимаратта сыртқа шығатын қосымша есіктердің болуын тексеріп, ғимарат сызбасын зерделеңіз;

Көлемді жүк алып жүрмеуге тырысыңыз ;

Үйіңіздің жанында бейтаныс адамдардың және көліктердің пайда болуына назар аударыңыз.

Қаулы:

1.Мектепте «Білім беру ұйымдарында терроризм жасалған кезде террорзимге қарсы жүріс тұрысты және іс-қимылды қалыптастыру» туралы өткізілген іс-шара қорытындысы «қанағаттанарлық» деп танылып, қосымша түсіндіру жұмыстары жүргізілсін.

Жиналыс төрайымы: **Б. Ибрагимов**
Хатшы: **Садыбекова.П**

№ 136 жалпы орта білім беретін мектебінде «Ислам діні туралы түсінік»сыныптан тыс іс-шара хаттамасы 2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібіндегі мәселелер:

1.«Ислам діні туралы түсінік»сыныптан тыс іс-шара

Өткізілген күні: 23.11.23 . ж
Қатысқандар: 1-4 сынып оқушылары және сынып жетекшілері

Қатысқандар:
Директордың тәрбие жөніндегі орынбасары.Ибрагимов. Б. А.
Директордың оқу жөніндегі орынбасары:Қалабиеве А.Т
4 «А» сыныбының сынып жатекшісі. Дүйсенбаева.А

Тыңдалды:
Директордың тәрбие жөніндегі орынбасары.Б. А.Ибрагимов. өз сөзінде
Дін – адамзат тарихы мен мәдениеттің ажырамас бөлігі. Дінін білген адамға тегі, тегін білген адамға діні ешқашан жат саналмайды.
Ислам діні – Алла тағаланың Мұхаммед пайғамбар салла-л-лаһу Ғалейһи уа салам арқылы жіберген ақиқат жолы.
Діни ұғым бойынша Алла бір, ол біреу және бәрі соның қолында.
Діннің басты негізі және мұсылмандықтың кілті – «Лә иләһа илла Аллаһ, Мұхаммад расул Аллаһ», яғни мағынасы «Алладан басқа тәңір жоқ, Мұхаммед оның елшісі» деген сөйлемде жинақталған.
Ислам дін – ол тазалық, тәртіп, адамгершілік бастауы, имандылықтың белгісі. Адам баласын асып-таспауға, ғылым мен білімге және ынтымақта болуға шақырады.

4 «А» сыныбының сынып жатекшісі Асқарова Ботагөз өз сөзінде
Н.Ә Назарбаев: «Ислам – дін ғана емес, ол – біздің мәдениетіміз» деген ойлы сөзін ескерсек, Ислам дінін рухани мәдениеттің де ошағы деп санауға мүмкіндік береді.
Халықтың әдет-ғұрып, салт-дәстүрінің, қай-қайсысыда Исламға негізделеді. «Әдеп» «мәдениет» сөздерінің өзі араб сөздері екенін көп жайыттан сыр ұқтырады. Қазақ тәрбиесіндегі әдептілік қағидалары құранмен хадистерден алынып отыр.

3 «А» сыныбының сынып жатекшісі Дүйсенбаева .Ардақ өз сөзінде
Хадиспен сүннет мұсылман қоғамының ірге тасын қалап, бұл өмірде бағыт-бағдар көрсетуде темір қазық рөлін атқарды. Халық хадистердің мазмұнын мақалға айналдырып дәріптеді. Айталық, «өтіріктен сақтан, себебі өтірік пен иман бір жерде болмайды» деген хадисті, «өтірікшіде иман жоқ» деген

мақалға айналдырып, өскелең ұрпаққа өтіріктен бойын аулақұстауды үйреткен.

Директордың оқу жөніндегі орынбасары:Қалабиеве А.Т өз сөзінде Оқушыларға білім туралы, тәртіп, адамның бойындағы қасиеттер туралы сөз қозғап, әңгімеледі. Жиын барысында иман, дін жайында, діннің қазіргі кездегі жағдайы туралы, діннің ағымдары мен имандылық, әдептілік туралы сөз қозғалды. Сөз барысында дәстүрлі қазақ қоғамында адамның имандылығына мінез-құлық жүйесіндегі ерекшеліктеріне көп көңіл бөлу, адамның жарық дүниеге келуі, өсуі, ержетуі, тіршілік етуі тәрізді маңызды мәселелер аталып көрсетілді. Сонымен бірге бес парызды, тазалықты, иманның шарттары мен исламның шығу тегі, мақсаты, мазмұны сөз болды.

Қаулы:

«Ислам діні туралы түсінік» сыныптан тыс іс-шара тыңдалып, танысты деп есептелінсін.

Жиналыс төрайымы: **Б. Ибрагимов**

Хатшы: **П. Садыбекова**

№136 жалпы орта білім беретін мектеп

БАЯНДАМА

Тақырыбы : «ДІНИ ЭКСТРЕМИЗМ МЕН ТЕРРОРИЗМ»

Орындаған: Сулейменова Б

Шымкент

«ДІНИ ЭКСТРЕМИЗМ МЕН ТЕРРОРИЗМ»

БҮГІНГІ ТАҢДА діни экстремизм мен терроризм сөздерін естімеген адам аз шығар. Баспа немесе ғаламтор беттерінен шет елдердегі және Қазақстандағы діни ахуал, соның ішінде діни экстремизм мен терроризм тақырыптарына қатысты мәліметтер жетерлік. Бұл аталған мәселенің ғаламдық деңгейде орын алып отырғандығының белгісі. Сол себепті мұндай мәселені шешу ұлттың келбетін сақтаудың кепілі болмақ.

Аталмыш мәселенің алдын алу кезек күттірмейтін шара. Оқушыларды адамгершілікке, имандылыққа тәрбиелей отырып, діни көзқарасын «экстремизм», «терроризм» ұғымдарын қалыптастыру мақсатында қалалық білім бөлімінде діни экстремизм мен терроризмнің алдын алуына бағытталған іс-шара жоспары құрылып, бекітілген. Жүз отыз алтыншы мектеп, осы құрылған жоспар негізінде мектепішілік жоспарлар құрып, алдын алу шараларын жүргізуде. Жоспарға сай мектеп- терде ҚР Президентінің Жарғысының орындалуы негізінде жасөспірімдер мен жастар арасында діни экстремизмнің алдын алу ақпараттық бұрышы дайындалды. Мектеп оқушыларына жылына екі рет эт- носератаизм мен экстремизмге қарсы нұсқаулықтар директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарлары та- ныстырып отырады. «Терроризм мен экстремизмнің алдын алу және ескерту шаралары» дөңгелек үстел, «Діни экстремизмнің әлемдік қауіп-қатері» баяндама «Қазіргі діни ұйымдар», «Діни экстремизм деген не?», «Адастырушы діни ағымдар», т.б. тақырыптарда ашық әңгіме мен тәрбие сағаттары өткізілді. Әр өткізілген шарада оқушылар арасында қазіргі таңда әлемнің түкпір-түкпірінде болып
жатқан діни экстремизм және терроризмнің алдын алуға байланысты сұрақтар қаралып талқыланды. Оқушыларға «Хиджаб, паранжа, қысқа балақты шалбар кию, сақал қою» мәселелері түсіндірілді.
Дүние жүзінде діндердің таралуы бойынша біраз мәліметтер берілді.

Қаламыз бойынша бұл бағытта, заңдар қайта қаралып, толықтырылды, арнаулы бұйрықтар шығарылды. Ақпараттық түсіндіру жұмыстары күшейтілді. Алайда, діни экстремизммен күресте ең маңызды қадам бұл діни сауаттылық екендігі даусыз. Діни сауаттылық ұлттық тарих, дәстүрмен қатар, әлемдік деңгейдегі үрдістерден хабардар болудан құралады. Өз Отанын сүю мен дәстүрін ұстану, тарихын қастерлеу – діни сауаттылықтың бір қыры. Өйткені, қазақ тарихына үңілген кез келген адам қазақ халқында өзге елді жаулау, өзге ұлт пен дінді кемсіту секілді көріністердің орын алмағандығын көреді. Сондай-ақ ұлттық дәстүрдің ислам шарттары- на қарсы

келмейтіндігін, тіпті үндесіп тұратындығын байқау үшін де асқан сауаттылықтың қажеті жоқ.

Сонымен қатар діни ұйымдарға қатысатын отбасылар мен оқушыларды анықтау, әлеуметтік педагогикалық диагностика жүргізу, мектеп ішіндегі оқушылардың киімі туралы ережесін сақтауын қадағалау, мектеп ғимараты мен ауласына кел- ген бөгде адамдарға бақылау жүргізу жұмыстары да жүргізіледі. Қазақстандық әрбір азамат қоғам тыныштығы үшін діни экстремизмге табанды түрде қарсы тұруы тиіс. Қазақ халқы ертеден-ақ бірліктің, ынтымақтың маңызын жете түсінген.

Бабаларымыздан өсиет болып бізге жеткен «Бақ қайда барасың, ынтымағы мен бірлігі жарасқан елге барамын» деген қанатты сөзі бүгінгі күн ішінде өз көкейкестілігін жойған жоқ. Кемеңгер бабаларымыз «Алтау ала бол- са ауыздағы кетер, төртеу түгел болса төбедегі келер» деп елді бірлікке шақырып отырған. Елбасымыздың«Әлеуметтік экономикалық жаңғырту – Қазақстан дамуының басты бағыты» атты Жолдауында біз сөзеткен ұғымдардың ерекше аталып өтуі тегін емес. Сондықтан бәрімізге әсіресе, ұстаздар қауымына қастерлі тәуелсіздігіміздің нығаюы үшін, елімізде ұлтаралық және дінаралық татулықтың сақталуы үшін бір кісідей атсалысып, ұрпақ тәрбиесіне бейжай қарамауымыз керек. Осы бағыттағы іс-шаралар басты назарға алынып, жалғасын таппақ.

ЖЕДЕЛ ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ТЕЛЕФОН НОМЕРЛЕРІ

Бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметі	Полиция	Терроризмге қарсы Қауырт желі»	Жедел медицина-лық жәрдем

ЖАРЫЛҒЫШ ҚҰРЫЛҒЫЛАРДЫҢ БЕЛГІЛЕРІ

Антенна

Сағат тетігінің дыбысы

Сыртқа шығып тұрған әртүрлі сымдар

Батареялар

Оқшаулағыш

Таспа

Иесі жоқ заттар

ЖАРЫЛҒЫШ ҚҰРЫЛҒЫЛАР ОРНАТЫЛУЫ МҮМКІН ОРЫНДАР

Қоғамдық орындар –
базарлар, қоғамдық
көлік аялдамалары,
дүкендер, сауда және
ойын-сауық орталықтары, алаңдар,
саябақтар,
көлік құралдары.

ЕГЕР

сіз көлікте, көшеде, аялдамада, пәтерде, басқа қоғамдық орында белгісіз, иесіз, сезікті зат, корап немесе сөмке, портфель тауып алсаңыз:

оған тиіспеңіз, ұстамаңыз, ашпаңыз
қасына жақындамаңыз, жылжытпаңыз
оның жанында ұялы телефон, рация қолданбаңыз, от жақпаңыз
сезікті затқа сұйқты құймаңыз, ұнтақ төкпеңіз
сізікті затты мүмкін болса қоршаңыз
зат табылған уақытты еске сақтаңыз
полицияға «102» телефонына хабарлаңыз
Балалар! - қасыңыздағы жасы үлкен адамға (ата-анаңа, мұғалімге, полиция қызметкеріне) хабарлаңыз

Адамдар көп жиналатын орындағы жүріп-тұру мінез-құлқы

жиын топтан аулақ жүріңіз
жалғыз жүруге тырысыңыз
ілініп немесе тұншығып қалмау үшін мойындағы галстукті *(шарфты, орамалды және т.б.)* шешіңіз
керегі жоқ заттарды тастаңыз
шынтақтарыңызды бүгіп, қолдарыңызды денеге қысып ұстаңыз
киіміңіздің барлық түймелерін салыңыз
жиын топқа қарсы жүрмеңіз
құлап қалсаңыз тез арада тұруға тырысыңыз

ЕГЕР

КӨШЕДЕ ТЕРРОРИЗМ АКТІСІ ОРЫН АЛСА

дереу еденге жатыңыз, басыңызды бүркеңіз
терезелерден, шкафтар мен сөрелерден аулақ болыңыз
жүгірмеңіз, лифтіні
пайдаланбаңыз
әйнекпен қапталған қабырғадан аулақ болыңыз
есік ойығына, көтергіш қабырғаға
жақын болыңыз

ЕГЕР

ҒИМАРАТТА ТЕРРОРИЗМ АКТІСІ ОРЫН АЛСА

дереу еденге жатыңыз, басыңызды бүркеңіз
терезелерден, шкафтар мен сөрелерден аулақ болыңыз
жүгірмеңіз, лифтіні
пайдаланбаңыз

әйнекпен қапталған қабырғадан аулақ болыңыз
есік ойығына, көтергіш қабырғаға
жақын болыңыз

ЕГЕР

ТЕРРОРИЗМ АКТІСІ ТУРАЛЫ ХАБАРЛАМА КЕЛІП ТҮССЕ

шұғыл эвакуацияға дайындалыңыз
сөмкеге құжаттарды, ақшаны, аздап азық-түлік салыңыз
дәрі-дәрмектер жиынтығын дайындап қойыңыз
балконнан жаңғыш және оңай тұтанғыш заттарды алып тастаңыз
радио мен теледидарды қосып қойыңыз
адамдар көп жиналған жерлерге бармаңыз
жедел қызметтердің және қажет телефон номерлерін жаныңызда ұстаңыз

ЕГЕР

ТЕРРОРИЗМ АКТІСІ ТУРАЛЫ ХАБАРЛАМА КЕЛІП ТҮССЕ

шұғыл эвакуацияға дайындалыңыз
сөмкеге құжаттарды, ақшаны, аздап азық-түлік салыңыз
дәрі-дәрмектер жиынтығын дайындап қойыңыз
балконнан жаңғыш және оңай тұтанғыш заттарды алып тастаңыз
радио мен теледидарды қосып қойыңыз
адамдар көп жиналған жерлерге бармаңыз
жедел қызметтердің және қажет телефон номерлерін жаныңызда ұстаңыз

Эвакуация туралы ақпарат келіп түскен жағдайда

сабырлық сақтаңыз
құқық қорғау органдарының нұсқауларын орындаңыз
нақты, асығыстықсыз және әбігерсіз ғимараттан шығыңыз
киініп, бөгеліп қалған әріптестеріңізге көмектесіңіз
газды, суды, электр қуатын өшіріңіз
ғимараттан алысырақ болыңыз
шыққан адамдарды түгендеңіз
куәлардың орнында болуын қамтамасыз етіңіз

АДАМДАРДЫ КЕПІЛГЕ АЛҒАН ЖАҒДАЙДА

дүрбеленге бой алдырмаңыз,
айғайламаңыз
ашуланбаңыз,

барынша сабырлық сақтаңыз
өзіңіз келіссөз жүргізбеңіз
қылмыскерлерге өшпенділік
танытпаңыз
қастарыңыздағы адамдарға
көмек көрсетіңіз
мүмкін болған жағдайда
полиция хабарлаңыз
толық сеніміңіз болмаса
қашуға тырыспаңыз

Арнайы операция басталған жағдайда

бетіңізді төмен қаратып,
еденге жатыңыз
қолдарыңызды желкеңізге
салыңыз
арнайы жасақ (спецназ)
қызметкерлеріне қарсы
жүгірмеңіз
терезелерге, есіктерге
жақындамаңыз
қылмыскерлердің қаруын
қолыңызға алмаңыз

Өрт шыққан жағдайдағы іс-әрекеттеріңіз

101

суланған мата арқылы дем алыңыз
киіміңізді сулаңыз немесе суланған матаны жамылып алыңыз
ғимараттан тез шығуға тырысыңыз
еденге жақын еңкейіп немесе еңбектеп жүріңіз
лифтіні пайдаланбаңыз
ғимараттан шыға алмасаңыз, терезелерді ашып белгі беріңіз

– Терроризм дегенде алдымен «Қылмыстың артында кім тұр және неге сондай қылмысқа барды?» деген сұрақ туады. Бұл тұрғыда кейбір принциптік мәселелерге мән беруіміз қажет. Біріншіден, сәләфилікке ерушілердің діни сенімі мен ұстанымы біздің қоғам мен мемлекетке қарсы агрессиялық

сипатта екені белгілі. Ал адам баласының бойында қалыптасқан мұндай көзқарас түбінде бір теріс іс-қимылға айналуы әбден мүмкін. Елімізде және шетелдерде дін негізінде орын алып жатқан оқиғалар осының айқын дәлелі. Нақтырақ айтсақ, 2011-2012 жылдары Ақтөбе, Атырау және Тараз қалаларында, 2016 жылы Ақтөбе мен Алматыдағы оқиғалар терроризмге негізделген уахабшылдық идеяның нәтижесі. Екіншіден, ғаламтордағы бейнематериалдардан жастардың бойындағы діни агрессия ойланбастан қан төгуге, тіпті өзінің өмірін қиып жіберуге бар екенін танытады. Олардың діни сауаты таяз. Себебі аталған ағымның ерушілері ғана емес, уағызшыларын да діни сауатты деуге келмейді. Себебі оларға пәтуа (нұсқау) беріп, бағыттап отырған белгілі тарап бар және осы тарап қажет кезінде оларды өзінің қолшоқпары ретінде пайдаланады. Мәселен, 2011-2012 жылғы оқиғаларға ешкім танымайтын Әбу Мунзир әш-Шинкити деген шейхтің пәтуасы себеп болған еді. Үшіншіден, еліміздегі басқа сәләфилер бұл оқиғаларды жасаушы топты ДАИШ-пен байланыстырып әлек. ДАИШ-тің теологиялық және діни идеологиясының сәләфилік екенін ешкім жасыра алмайды. Демек діни астар мен идеологиялық база ортақ. Біз сәләфилік ағымға қатысты есебімізден жаңылмау үшін оны назардан тыс қалдырмауымыз керек. Төртіншіден, осы оқиғалар елімізде сәләфиликке қатысты батыл саяси шешім қабылдауға қосымша қатаң негіз болады деп үміттенемін. Біз осы уақытқа дейін сәләфилік идеяға ерушілерді «байсалды және радикалды» деп бөліп келеміз. Ал сол «байсалдылардың» қоғам мен ұлтқа қарсы агрессиялық көзқарастары қай уақытта іс-әрекетке айналатынын білмейміз. Сонымен қатар терроризмнің әлеуметтік-құқықтық және криминологиялық қыры, террорлық бағыттағы қылмыстардың құрылымы мен динамикасы, терроризмнің таралуы мен дамуының себептік-факторлық кешені де бар екенін ескерген жөн.

Қазақстан барлық түрдегі терроризмді қатаң айыптайды және аталған жағымсыз құбылыспен күресте әлемдік қауымдастықтың ұжымдық күш қосуын қолдайды. Мемлекетіміз терроризммен күрес туралы барша 13 халықаралық әмбебап конвенцияларға қосылған. Әлемдегі экстремизм мен терроризмге қарсы күреске белсенді түрде қатысып келеді. Қазір елімізде діни экстремизм мен терроризмге қарсы іс-қимыл жөніндегі 2013-2017 жылдарға арналған бағдарлама жүзеге асырылды. Сондай-ақ 2015 жылы БҰҰ Бас Ассамблеясының 70-ші сессиясында Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев әлемді соғыс қатерінен арылтатын және оның себептерін жоятын «Жаһандық стратегиялық бастама-2045» жоспарын әзірлеуді ұсынды. Мұндағы мақсат – адамзат дамуы үшін ортақ жауапкершілікті орнықтыру. Халықаралық терроризм мен экстремизмге қарсы тұра алатын бірыңғай әлемдік желі құру мәселесі де көтерілді.

-Жалпы, террорлық ұйымдардың сипаты қандай?

– Терроризм – идеология, доктрина, тіпті жүйелік пікір де емес. Бұл – стратегия. Олар бүкіл әлемді «жақсы» және «жаман» деп екі топқа бөліп, өздерін «жақсы» категориясына жатқызады. Лаңкестік әрекеттерді іске асыру үшін міндетті түрде сценарий дайындап, «а» және «б» жоспарын жасайды. Терроризм жарқын болашақ пен жаңа мүмкіндіктерге үміттендіреді. Бұлыңғыр болса да үнемі саяси мақсат-мүддесі болады. Бұл халықаралық саясаттың бір бөлігі, сол себепті сырттан келетін қолдау арқылы іске асады. Террорлық ұйымдар ең алдымен идеологияларын дамытып, кітап, журнал, әлеуметтік желі және қолдарынан келгенше БАҚ арқылы қатарларын пікірлері сәйкес келетін адамдармен толықтырады. Терроризмнің төркінін бұл күнде Шығыстан, мұсылман елдерінен іздеу кең өріс алып отыр. Оған діни сипат беру қате. Шын мәнінде, терроризмді белгілі бір ұлтпен немесе дінмен байланыстырудың негізі жоқ. Бейбіт тұрғындар өмірін жалмайтын террорлық актілерді жасаушылардың діні, мәзхабы болмайды. Террорлық қимылдарға кез келген ұлттың өкілі, кез келген діннің атын жамылушы безбүйректер бара алады. Өкінішін, кегін, тағдырына мойынұсынбауын террорлық топқа қосылумен ақтағысы келеді. Лаңкестік әрекеттер әлемді дүр сілкіндіруде. Лаңкестікке қарсы күрес жүргізу барысында қауіпсіздік тақырыбының маңызы мен сыртқы саясаттың адам құқықтарына, демократияға, плюрализмге, заң үстемдігіне қатысты маңыздылығын ескеру басты мәселелердің бірі. Еліміз сыртқы күштердің қолдауын тауып отырған террорлық ұйымдардың нысанасына айналмауы үшін халықаралық заңға құрмет көрсететін, рационалды, ұлттық мүддені алға қоятын, бейбітшілік пен достастық қағидаларына негізделген саясат ұстанғаны абзал.

– Еліміздегі террорлық қауіппен күрес нәтижелері қандай?

– Бас прокуратураның ресми мәліметі бойынша, соңғы жылдары сот орындары тарапынан «Әл-Қаида», «Күрд халық конгресі», «Мұсылман бауырлар», «Хизб-ут-Тахрир» сияқты 15-ке жуық теріс ұйымдарға еліміздің территориясында іс-әрекет жүргізуге тыйым салынды. Күрестің негізгі қағидаларының бірі – халықтың қолдауы. Бұл қолдауға ие болу үшін сенімді болу, сенімді болу үшін террористерді ұстау, оларды ұстау үшін қолында өкілеттігі мен білімі болуы, қолында өкілеттігі және білімі болуы үшін кәсіби деңгейі мықты болуы керек. Осы керектердің жолында бірігіп күресуге тиіспіз. Қолдауға ие мемлекет лаңкестік және экстремизм сияқты қауіп-қатерге бөгет болып, сүттей ұйыған бірлікті шайқалтуға, ел ішінде туындауы мүмкін бөлінулерге төтеп береді. Сол себепті лаңкестікпен күрес мемлекеттік органдардың ғана борышы емес, әрбір қазақстандықтың міндет

№136 жалпы орта білім беретін мектеп

БАЯНДАМА

Тақырыбы : «ДІН ЖӘНЕ ҚЫЛМЫС»

Орындаған: Жунисов. М.А

Шымкент

«Дін және қылмыс»

Қылмыс - бұл құқық бұзылушылықтың бір түрі. Қылмыс басқа құқық бұзыушылықтардан, оның қылмыстық заңмен белгіленетіндігімен және оны жасағанда қылмыстық жауапкершіліктің болуымен ерекшеленеді.

Жеке адамға, қоғамға немесе мемлекетке зиян келтірмеген және зиян келтіру қаупін туғызбаған іс-әрекет немесе әрекетсіздік қылмыс болып табылмайды. Бұл анықтамада қылмыстың формальды белгісі де (құқыққа қарсылық), материалдық белгісі де (қоғамдық қауіптілік) қамтылады. Сондай-ақ айыптылық пен жазаланушылық та қылмыстың қажетті белгісіне жатады.

Криминологияда және құқықтық статистикада — әрқайсысы үшін қылмыстық жазалау қарастырылған, іс жүзінде жасалған барлық құқыққа қарсы әрекеттердің жиынтығы. Сонымен бірдерлікте қылмыс — жекелеген қылмыстардын тек қана саны (немесе жиынтығы) ғана емес, бұл белгілі бір заңдылықтарды иеленген құбылыс.

Қылмыс жағдайы заңнамадағы өзгерістер немесе оны іс жүзінде қолдану салдарынан өзгеруі мүмкін. Тіпті заң аясында сот тәжірибесінің ауытқуы да қылмыс статистикасын өзгерте алады. Сол немесе басқа әрекет үшін немесе қылмыстық әрекетті жоятын қылмыстық жауапкершілікті тағайындайтын қылмыстық заңды қабылдау, ол да қылмыс жағдайының әрдайым өзгеріп отыруына әсер етеді.

Қылмыстың құрылымы мен сипатының өзгеруі түрліше әлеуметтік жағдайларға, құбылыстар мен үдерістерге, мысалы, тұрғындардың көші-қон және жас құрамына; аймақтың немесе басқа аумақтың экономикалық жағдайына; қалыптасқан ұлттық әдет-ғұрыптар мен дәстүрлер және т.б.; қылмыс заңнамасының өзгеруіне, қылмыстың алдын алу бойынша жұмыс сапасына және басқа факторларға тәуелді болады.

Іс-әрекет нысандары

Адамның теріс қылығы ғана қылмыс деп танылады. Сырттай көрініс таппаған, қоғамдық қауіп тудырмаған ой-пікір, ниет-пиғыл қылмыс деп танылмайды. Іс-әрекет екі нысанда көрініс табуы мүмкін, олар: әрекет (субъектінің белсенді ісі) немесе әрекетсіздік (адамның жасауға міндетті және жасай алатын әрекетті жасамаған енжарлығы). Әрекеттің қандайын қылмысқа жатқызу, қандайын жатқызбау әр мемлекеттің өз еркіндегі іс. Бір елде қылмыс ретінде жазаланатын әрекет өзге мемлекетте қылмысқа жатпауы мүмкін. Мысалы, ішімдік ішу не зинақорлық жасау — ер мен әйелдің некесіз жақындасуы ислам мемлекеттерінде қылмыс ретінде жазаланса, батыс елдерінде бұл әрекеттер қылмысқа жатпайды. Тек әйел адамның еркінен тыс болған жыныстық қатынас қана қылмыс болып

соққы бергінімен ортаазиялық мемлектерге діни экстремизм қауіп сейілген жоқ. Мұнда халықаралық экстремистік ұйымдардың ұялары сақталған. Үшіншіден астам державалар тарапынан лаңкестікке ғана күресте қарсы кінәлілерді біліп алмай, оның туу себептерін анықтап алмай тұрып беталды соғыс жүргізу орын алуда. Олай болса «діни экстремизм , исламдық терроризм» турлы әлемдік ақпарат құралдарындағы даурықпа науқаншылықтарда, біздіңше, ғылыми дәлелдемелер жетіспейді, оны бағалауда біржақталық басым. Төртiншiден елiмiз тәуелдiздiк алғалы діннің дамуына кең жол ашылды. Көп жыл кеңес тергеуінің көрген мұсылман қауымы Құран –Кәрімде еркін оқуға мүмкіндік алды. Мұсылман дінін басқаратын, оның дамуын реттейтін, ұйымдастыратын уағыздайтын тәуелсіз басқарма.

Иә, жас ұрпаққа рухани тәрбие беріп, діни сауатын ашу үшін барлық жағдайды жасадық деп айта алмаймыз.

mera

жасалған жағдайдағы әрекеттер туралы» жадынамасымен таныстырып

ДЕЙСТВИЯ НАСЕЛЕНИЯ ПРИ УГРОЗЕ ТЕРАКТА

«№136 жалпы орта білім беретін мектебі» шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік коммуналдық кәсіпорыны

Терроризмге қарсы дайындық бойынша оқу - жаттығу іс-шараларын есепке алу журналы

Терроризмге қарсы дайындық бойынша оқу - жаттығу іс-шараларын есепке алу № 1 журналы

Журналды жүргізу басталған күні 2023 ж «01» 09

Журналды жүргізу аяқталған күні 2024 ж «------» ------

р\с №	Нұсқама өткізілетін күн	Нұсқама берілген адамның Т.А.Ә. және лауазымы	Нұсқама түрі	Нұсқаманы өткізген адамның Т.А.Ә және лауазымы	Нұсқама берілетін адамның қолы	Нұсқама өткізетін адамның қолы
1	22.09.23	Мырзакасымова Лаззат Наримановна	баяндама	Сулейменова Б		
2	16.11.23	Бозшабаева Дамира Жұмайдарқызы	баяндама	Түнисов. М		
3		Есмурзаева Манат Жолдасбековна				
4		Ибрагимов Бахит Алимханович				
5		Умбетова Манзура Серикбаевна				
6		Ешенбаева Акбаян Биргебаевна				
7		Калабиева Айгуль Тастемировна				
8		Тасибекова Айман Куанышовна				
9		Манакбаева Айнур Жолмаханбетовна				
10		Закирова Саяра Искандаровна			—	
11		Есенбай Сымбат Алдабергенқызы			—	
12		Каримсаков Асанали Пердалиевич				
13		Кадыркулова Бибайша Адиловна				
14		Амангелді Әсет Сағатұлы				
15		Сейлова Маржан Даутовна				
16		Берденов Ахмет Ажиханович				
17		Султанмуратова Раушан				
18		Келдебекова Симбат Раймовна				
19		Тенизбаева Дана Жалгасовна				
20		Мамирова Перуза Азимбаевна				
21		Битибаева Ғалия Елбосынқызы				
22		Тажибаева Сандугаш Асилбековна				
23		Назарбаева Карлыгаш Полатбековна				
24		Азимова Меруерт Бакытовна				

25		Садыбекова Перизат Исабековна				
26		Тулемисова Акмарал Туребековна				
27		Бекбаева Индира Абдикаимовна				
28		Даулетова Мохира Уразалиевна				
29		Нуржанова Майра Романовна				
30		Дүйсебекова Гүлжан Дидарбекқызы				
31		Кальменова Роза Кайшибековна				
32		Алпысбаева Жамиля Базарбаевна				
33		Агжигитова Сауле Алимжановна				
34		Ахбанбетова Бибипатима Биасилқызы				
35		Елемесова Жадыра Диханбаевна				
36		Сарсенова Нагима Нурмановна				
37		Сейтжанова Эльмира401 Ануаровна				
38		Тилеубергенова Ляззат Абуталиповна				
39		Рахмбердиева Айсара Шерахметовна				
40		Шлязова Асылзат Нургалиевна				
41		Кожахметова Гулжан Бектаевна				
42		Серманизова Айгуль Кыпшакбаевна				
43		Пернебаева Қасиет Әбдразаққызы				
44		Абилова Ахмарал Канибековна				
45		Орынбай Жанар Бекалықызы				
46		Әлі Ақнұр Мәдешқызы				
47		Нуржигитова Балжан Закирбековна				
48		Сайдомар Гулнар Жорабекқызы				
49		Сапарова Гульжан Туякбайкызы				
50		Дармениязова Гульчехра Кадирбаевна				

51		Ергеш Назерке Нұрланқызы				
52		Рыскулова Биби Аскаркызы				
53		Абдубаева Фариза				
54		Мәдіханова Оразкүл Пардаходжақызы				
55		Шегебаева Айгерім Оразбайқызы				
56		Қадіркен Шырай Беріккызы				
57		Абдубаева Улдана Исламовна				
58		Амангелді Еркін Сәкенұлы				
59		Бимен Салтанат Тілеубергенқызы				
60		Уразова Айнур Пернебековна				
61		Бекзатова Фариза Әлмұханқызы				
62		Акмырзаева Назгүл Асқарқызы				
63		Сарсебекова Гульнур Макулбеккызы				
64		Ибраева Гулназ Мустафаевна				
65		Абдиева Сандигуль Берикбаевна				
66		Сатпаева Дина Бергеевна				
67		Ибраимова Жайна Амирбековна				
68		Карибаева Гулнар Абдирбековна				
69		Сыздық Алмагүл Нәдейінбеккызы				
70		Есенгелдиева Эльмира Мэлсқызы				
71		Дүйсенбекова Мерей Оспанғаликызы				
72		Жубаниязова Жазира Мирзабековна				
73		Аитхожаева Тогжан Рамазановна				
74		Туматаева Эльмира Кузербековна				
75		Джунисов Мухитдин Абдиазизович				
76		Анетбекова Гулжанат Асеновна				

77		Өмірәлиева Ақерке Бисеріккызы				
78		Садуақас Ғалымжан Қайратұлы				
79		Бекетаев Ерик Серикович				
80		Козтаева Агила Пирмахановна				
81		Пияшов Сапарәлі Әбдісалықұлы				
82		Шерімқұл Гүлдана Бахытжанқызы				
83		Божбанбаев Талғат Құлмаханбетұлы (қосалқы қызметкер)				
84		Баймуратова Замира Жанабаевна				
85		Алиева Жанар Зулпухаровна				
86		Әбдіханова Күнімжан Ғалымжанқызы				
87		Қантай Шолпан Төлендіқызы				
88		Қорабекова Париза Алтынбекқызы				
89		Әлімхан Лаура Төреханқызы				
90		Нұрбекқызы Ұлбосын				
91		Ергешова Динара Толқынжанқызы				
92		Нұрақ Ақерке Сәрсенбайқызы				
93		Сейтомарова Зада Рахматуллаевна				
94		Жаппарбекова Сандугаш Досымхановна				
95		Кожайсакова Маржан Алижановна				
		Нуржигитова Улжан Закирбековна				
96		Әсілбек Назерке Ниязбекқызы				
97		Абеданова Гүлшат Сериковна				
98		Лесбаева Луйза Анарбайқызы				
99		Момбек Раушан Жақанқызы				
100		Жумжаева Лаура Бейсенбековна				

101		Шотаева Рабиға Әлмұханқызы				
102		Сейдуалиева Фариза Алмухановна				
103		Шындалы Жанар Нәсірілләқызы				
104		Турумбетова Альфия Насралиевна				
105		Темирбекова Айнур Самадиллаевна				
106		Думчебаева Улжан Исмаиловна				
107		Оралбекова Калида Турганбаевна				
108		Алимбаева Гульбану Шеркуатовна				
109		Аманова Жанна Сайлауқызы				
110		Зияметова Нурзия Тагаевна				
111		Досбергенова Зауре Куанышевна				
112		Кенесбекова Балнур Жарылхасынова				
113		Полатова Гаухар Арапбековна				
114		Менлибекова Акдина Асанкуловна				
115		Абделі Айдана Серікқызы				
116		Сулейменова Бекзада Турсынбаевна				
117		Нахыпбаева Зауре Аргынбаевна				
118		Момбеков Бауыржан Есиркепович				
119		Төлемісова Маржан Милибайқызы				
120		Толемисова Рахия Макулбековна				
121		Әбжаппарова Ақсәуле Төлепбергенқызы				
122		Урозов Олим Дуйсенбоевич				
123		Умбеталиева Мария Балгабаевна				
124		Айтуғанова Нұргүл Ізетуллақызы				
125		Умбет Айзада Жаманқұлқызы				

126		Куатбаев Калдыбек Аманбекович				
127		Танирбергенов Максат Токтасынович				
128		Мамадалиев Бақытжан Илесұлы				
129		Избасаров Азамат Ердикулович				
130		Балабеков Жандос Жамалбекович				
131		Акбаров Рустем Абдумаратович				
132		Жұмабеков Арман Әлжанұлы				
133		Лутфуллаев Исадулла Ибадуллауғли				
134		Тоқсанбай Нұрхат Бауыржанұлы				
135		Усенбеков Сералы Ауелбекулы				
136		Құлыбекова Гүлнар Бекзатқызы				
137		Нишанбаев Нурсултан Сайфиддинугли				
138		Мажитов Шингисхан Аббасович				
139		Утебаева Ұлбала Абдинабиевна				
140		Бастарбеков Нұрмахан Байғозыұлы				
141		Сыдыков Жанкелды Нурмахаметович				
142		Жаманкулов Канат				
143		Тастанбеков Қанат Қиянтайұлы				
144		Кенжеханова Аймерек				
145		Спабекова Лайла Раймбековна				
146		Сәт Гүлнара Әбжәлелқызы				
147		Сарсенбаева Динара Есенбековна				
148		Серикбаева Жанар Калдыбековна				
149		Есенова Нурила Канатовна				
150		Жантелиева Жадра Кендирбековна				
151		Әжен Гауһар Аманкожақызы				

152		Утегенова Жанар Нурадиловна				
153		Казангапова Перизат Асиловна				
154		Сатыбалдиева Кундыз Хамитовна				
155		Утенбаева Лаззат Кумисбековна				
156		Налибаева Гульмира Умаровна				
157		Дүйсенбекова Гүлбану Пернебекқызы				
158		Қаныбек Халия Шиленбайқызы				
159		Аширимбетова Перизат Муханова				
160		Керимжанова Радагуль Алимжановна				
161		Жайшибекова Алтынай Мухтаровна				
162		Шералиева Жанар Ермекбаевна				
163		Тасболат Айкен Талғатқызы				
164		Колембетова Улжалгас Мусырманкуловна				
165		Бастыкова Жанерке Хамытбековна				
166		Мамшаева Жулдызай Камбаровна				
167		Сембиева Айгерим Аханқызы				
168		Адырбаева Дарига Абдималиковна				
169		Исламова Дильбар Умаровна				
170		Токсанбаева Жанар Оразкелдиевна				
171		Надиркулова Гульнар Момбәжковна				
172		Шакир Ақнұр Саматқызы				
173		Сағынбаева Жанар Жеңісқызы				
174		Сман Сымбат Беркімбайқызы				
175		Сарсенова Багила				
176		Жылкыбаева Нұрсұлу				
177		Мырзатай Шолпан				
178		Серік Балауса				
179		Адилтаева Аселхан				

180		Қыдыралі Айгүл				
181		Аманбаева А.У				
182		Жаппарова А.С				
183						
184						
185						
186						
187						
188						
189						
190						
191						
192						
193						
194						
195						
196						
197						
198						
199						
200						
201						
202						
203						
204						
205						
206						
207						
208						
209						
210						
211						
212						

«№136 жалпы орта білім беретін мектебі»
шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік
коммуналдық кәсіпорыны

Мектеп директоры : Л.Н.Мырзакасымова

Журналды жүргізу басталған күні 2023 ж «01» 09

Журналды жүргізу аяқталған күні 2024 ж «------» ------